

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER, Brontosaurus Krkonoše**, se sídlem Horská 175, Horní Maršov, zast. Mgr. Luděkem Růžičkou, advokátem se sídlem U Svitavy 2, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 2014, č. j. 31 Af 42/2014 - 55, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (stěžovatel) podal proti výše označenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále „krajský soud“) kasační stížnost; současně požádal, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Uvedl, že žalovaný mu stanovil na základě napadeného rozhodnutí a dalších rozhodnutí ze dne 11. 7. 2013 a ze dne 24. 3. 2014 odvody do státního rozpočtu a Národního fondu celkem ve výši téměř 10 milionů Kč. Stěžovatel je neziskovou organizací hospodařící s vyrovnaným rozpočtem a je závislý na prostředcích ze státního rozpočtu. Tržeb dosahuje vlastní činností v podobě vzdělávacích programů. Ty probíhají v nemovitosti, kterou Finanční úřad pro Královéhradecký kraj zatížil zástavním právem ke shora uvedeným odvodům.

Rozpočet stěžovatele na rok 2012 činil 19 milionů Kč a na rok 2013 14 milionů Kč, z toho 4 miliony Kč v roce 2012 a 5,4 milionu Kč v roce 2013 představovaly tržby z vlastní činnosti. Stěžovatel je povinen použít část tržeb ke spolufinancování projektů, na jejichž realizaci obdržel účelově vázané dotace. Jinak není možné tyto projekty realizovat. Zbytek rozpočtu tvořily účelově vázané dotace. Pokud by je stěžovatel použil v rozporu s jejich účelem, porušil by rozpočtovou kázeň a byl by povinen k jejich odvodu spolu s příslušnou sankcí zpět do státního rozpočtu nebo Národního fondu.

Mzdové náklady stěžovatele činily v roce 2012 částku 9,5 milionu Kč a v roce 2013 částku 7,2 milionu Kč. Nemovitost zatížená zástavním právem správce daně byla nedávno zrekonstruována nákladem cca 36 milionů Kč, a to za pomoci dotací ve výši zhruba 32,5 milionů Kč poskytnutých pod podmínkou, že stěžovatel bude dvacet let udržovat činnost v podobě vzdělávacích programů o životním prostředí.

Stěžovatel by byl schopen uhradit pouze část odvodů, a to ze mzdových prostředků; musel by však propustit většinu zaměstnanců. V takovém případě by nemohl dokončit rozpracované dotační projekty ani realizovat vzdělávací programy, které jsou podstatou jeho

činnosti. Prodej zajištěné nemovitosti by znemožnil splnit závazek dvacetileté udržitelnosti vzdělávacích programů, k jejichž realizaci měla nemovitost sloužit. Stěžovatel by poté musel vrátit dotaci na rekonstrukci nemovitosti ve výši zhruba 32,5 milionu Kč a příslušenství. Tyto okolnosti by nutně vedly k jeho likvidaci a zániku.

Stěžovatel nyní nespĺňuje podmínku bezdlužnosti vůči státu z důvodu vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Nemůže proto žádat o nové dotační prostředky, neboť potvrzení o bezdlužnosti je k žádosti o dotaci nezbytné. Vzniká mu tak nenahraditelná finanční újma. Stěžovatel označil jako důkazy obsah napadených rozhodnutí, správní spis a své přiznání k dani z příjmů právnických osob a výkaz zisků a ztrát za roky 2012 a 2013.

Podle stěžovatele se přiznání odkladného účinku nedotkne práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Nepřiznání odkladného účinku by naopak zasáhlo do práv zaměstnanců stěžovatele, neboť by musel zredukovat počet pracovních míst, a dále by bylo v rozporu s veřejným zájmem, protože smyslem veřejného práva by měla být minimalizace zásahů do sféry jednotlivce.

Žalovaný se vyjádřil k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele v právně i skutkově obdobné věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 8 As 179/2014, proto Nejvyšší správní soud nepovažoval za nezbytné žádat žalovaného o vyjádření rovněž ve věci nyní posuzované. Podle vyjádření žalovaného ve věci sp. zn. 8 As 179/2014 má mít přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zcela mimořádný charakter. Pokud by Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, mohl by stěžovatel čerpat další dotace, ačkoli k tomu nebude splňovat zákonem stanovené podmínky. Stěžovatel neprokázal, v čem konkrétně by mu vznikla nepoměrně větší újma, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám. Pokud by měla tato újma spočívat pouze v nutnosti odvést stanovený odvod za porušení rozpočtové kázně, musel by být odkladný účinek přiznán každé kasační stížnosti proti zamítavému rozsudku krajského soudu, z něhož by pro stěžovatele plynula platební povinnost. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by se rovněž mohlo dotknout veřejného zájmu v podobě zájmu státu na čerpání dotací v souladu se zákonem a podmínkami stanovenými v rozhodnutí o poskytnutí dotace a zájmu státu na řádném a včasném výběru odvodů stanovených v důsledku porušení rozpočtové kázně. Žalovaný rovněž připomněl, že stěžovatel má přímo v rámci daňového řízení k dispozici právní instituty, které umožňují dočasně odložit bezprostřední výkon rozhodnutím uložené povinnosti, například posečkání nebo splátkování daně.

Usnesením ze dne 19. 2. 2015, č. j. 8 As 179/2014 – 65, Nejvyšší správní soud zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti v uvedené věci sp. zn. 8 As 179/2014. Od závěrů obsažených v tomto usnesení neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit ani ve věci nyní posuzované.

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno bez dalšího očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

pokračování

Žádost o přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizována a doložena konkrétními důkazy, protože stěžovatel nese jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. Stěžovatel tedy musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Hrozící újma přitom musí být závažná a skutečná. Zároveň musí být postaveno najisto, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Na podporu svých tvrzení musí stěžovatel navrhnout dostatečně přesvědčivé důkazy.

Stěžovatel uvedl, že mu nepřiznáním odkladného účinku vznikne finanční újma, neboť nebude splňovat podmínku bezdlužnosti vůči státu nezbytnou k podávání žádostí o dotace. Tato okolnost není důvodem pro přiznání odkladného účinku, neboť tvrzená újma je pouze hypotetická. Na dotaci z veřejných rozpočtů zásadně není právní nárok [srov. § 14 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)] a její přiznání je podmíněno řadou okolností.

Zároveň nelze přehlédnout, že odkladný účinek kasační stížnosti nemá za následek zrušení právních účinků napadeného rozhodnutí, ale pouze jejich dočasné nenastoupení. Pokud by Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, mohl by stěžovatel získat potvrzení o bezdlužnosti a žádat o další dotace z veřejných prostředků, ačkoli mu byl vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně a toto rozhodnutí potvrdil soud pravomocným rozsudkem. Dotaci z veřejných prostředků je třeba vnímat jako dobrodíní ze strany státu, jehož protiváhou je důsledná akceptace podmínek, za nichž stát dotaci poskytuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 100/2009 – 63, publikovaný pod č. 2332/2011 Sb. NSS). Není proto v souladu s důležitým veřejným zájmem na řádném rozdělování dotací, aby stěžovatel pravomocně sankcionovaný za porušení rozpočtové kázně žádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti především proto, aby mohl získat další dotace z veřejného rozpočtu.

Ani stěžovatelova finanční situace není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a není způsobilá zhojit výše uvedený rozpor s důležitým veřejným zájmem. Pokud stěžovatel nemůže uhradit odvody jednorázově, nebo by mu v důsledku neprodlené úhrady hrozila vážná újma v podobě faktické nemožnosti realizovat projekty a vzdělávací programy, které jsou podstatou jeho činnosti, má k dispozici nástroje daňového práva. Může například požádat příslušný orgán finanční správy o povolení posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky podle § 156 daňového řádu.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu